

Izhaja vsaki četrtek ob 3. uri popoldne. Rokopisi se ne vračajo. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krona, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krona, za pol leta K 1.50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 5 kron.

Rokopise sprejema »Narodna Tiskarna« v Gorici, ulica Vetrarini številka 9.

Naročnino in naznanila sprejema upravništvo v Gorici, Semeniška ul. št. 16.

Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Gosposka ul. 9, v ulici Silvio Pellico, v ul. Ponte Nuovo 9, v Kapucinski ulici 1, v Semeniški ul. 12, v prodajalni »Kat. tiskov. društva« Semeniška 10, v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekašiču nasproti mestnem vrtu, po 8 v. Oglasi in poslanice se računajo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v, dvakrat 12 v, trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

XX. letnik.

V Gorici, 7. novembra 1912.

45. številka.

Naše razmerje do pravoslavnih bratov.

Sedaj, ko bijejo naši rodni bratje Bolgari, Srbi in Črnogorci neizprosni boj proti Turčinu, stopilo je tudi vprašanje o pravoslavju v ospredje. Znano je, da so vsi ti naši bratski narode po veri pravoslavni ali razkolni kristjani. O našem razmerju do njih bi radi tu spregovorili par načelnih besed.

Naše sočutje v tej vojski je odločno na strani kristjanov proti krutemu Turčinu. Čeprav so razkolniki, s vendarle kristjani in pa Slovani. Čast jim, da se jim je posrečilo občutno udariti tisočletnega zatiralca vsake omike in še posebno krščanske omike. To, kar delajo sedaj pravoslavni kristjani, bi bili morali storiti katoličani že davno. To najsvetejšo katoliško dolžnost je zadrževala le nesrečna diplomacija.

S tem pa ni še rečeno, da stojimo na strani krivih naukov, ki ločijo razkolno cerkev od katoliške. Slej ko prej hočemo naše ljudstvo svariti pred krivimi nauki. Po besedah sv. Janeza ev., ki pravi: »Ako kdo k vam pride in ne prinese tega nauka, ga nikar ne sprejmite v hišo in ga nikdar ne pozdravljajte«, moramo tudi za naprej ogibati se intimnega in brezpotrebne občevanja z razkolniki, ki bi bilo vernemu ljudstvu v pohujšanje. V tem zmislu je treba razumeti besede sv. Janeza, ne pa da ne smemo razkolnim bratom skazovati ljubezni. Prav v poslednjem času se je začelo na strani slovanskih katoličanov in pravoslavnih gibanje za združenje obeh cerkev, kar bi bilo zelo želeto. To

združenje bi se bilo lahko že davno doseglo, ko ne bi bila imela vmes diplomacija svojih rok. Diplomacija dela proti združitvi. Znano je še vsem, kaj je naredila mažarska diplomacija proti Strossmajerju, ko je napravil en sam majhen korak za združenje obeh cerkev. Proglasili so ga slovesno za izdajalca Avstrije. In kadarkoli se je v stoletjih napravil kak poskus za združenje cerkev, vselej je diplomacija posegla vmes. Diplomacija goji sovraštvo in razdor med cerkvama. Pravoslavno ljudstvo je dobro in verno, krščanska zavest je v njem živa, zato bi se prav lahko doseglo sporazumljenje, ako bi umaknila diplomacija svoje nesrečne prste. Prav tako, kakor se bojujemo katoličani proti svobodomiselstvu in liberalizmu, bojujejo se tudi pravoslavni. — Ta boj nam je skupen in zato je tem bolj potrebna združitev obeh cerkev.

V tem oziru stojimo na stališču, ki je zavzema slavni poznavatelj pravoslavnega ljudstva P. Palmieri iz reda sv. Avguština v knjigi: La chiesa russa (Ruska cerkev), kjer čitamo te besede: »Kdor hoče resnično in pravično govoriti o pravoslavnih cerkvah, ki so ločene od katoliškega središča, mora jih pred vsem ljubiti. Nič ni tu bolj na mestu ko ljubezen. Saj imajo pravoslavne cerkve veljavno duhovenstvo, ki daruje na altarju nekrvavo daritev Jezusa Kristusa, v katerega srečo so združeni na skrivnostni način vsi kristjani. To duhovenstvo je duhovni voditelj milijon dušam, ki častijo z veliko gorečnostjo Marijo Devico. Pravoslavna cerkev zajemlje torej vode iz večnih studencev katoliškega življenja in svetosti, iz studencev sv. Rešnjega Telesa

in Marijinega češčenja. Zato je kljub vsemu sovraštvu in mrznji, ki izvira iz človeških strasti in slavohepnosti, vedno združena s katoličanstvom na skrivnostni način... Katoličanstvo, ki uči vso resnico, katero je učil Kristus, mi narekuje neprenehoma ljubezen. Ljubezen bo zedinila razdvojeno cerkev ob času, ki je po božji previdnosti določen, in bo napravila mir med Vzhodom in Zapadom.

To so zares lepe besede. Pravoslavnih kristjanov ne bomo pridobili za katoliško cerkev niti z mečem niti se sovraštvom niti se samim strastnim in neizprosnim dokazovanjem, ako ni ljubezni, zatajevanja, potrpežljivosti, zgledega življenja in požrtvovalnosti. Pred vsem pa se mora popolnoma umakniti diplomacija, bodisi latinska, nemška ali mažarska!

Pri tej priliki priporočamo bratovščino: Apostolsko sv. Cirila in Metoda, ki vzdržuje katoliške misijone na Balkanu.

Nova rebula

Od 1. novembra nadalje sme se v Gorici točiti na drobno novo vino. Kako kmalu zavohajo, kateri krčmar ima najboljšo »rebulo«, in stolic bi kmalu zmanjkalo, če pri sodu pa deluje tako, da dela res uspešno konkurenco kronberškemu vodovodu, ki je večkrat zaprt. Zvečer in tudi čez dan tulenje, pretepi, razbijanje, upori proti stražnikom na zadnje pa — grapa, ali ječa — doma pa solze in lakota in prepir in kletvina.

Po drugih krajih bo menda enako, ali vsaj podobno, saj je že v vsaki vasi ci navadno že po več krčem.

klici, kateri ste ga prijazno pozdravili ter se opravičili zaradi nujnega posla. »Te srajce so zadnje, za dvanajsterko, ki smo jih napravile za gospoda Zorina na Žitnem trgu.«

»In ker jutri ne moremo delati — reče Marija, »zato pa delamo danes tako pridno; kajti mati je obljubila, da jih prinese v ponedeljek popoldne.«

»Ali imaš tako slabe oči Suzana, ali pa si jokala?« reče mož. »Bojim se, da delaš preveč pri luči.«

Suzana se nasmehne in pravi, da jej delo ne škoduje očem; pri teh besedah pomigne malemu Henrikmu...

»Kaj pa je to, Henrik?« reče oče. »Kaj delaš tam v kotu? Pojdi sem, ko ti je mati pomignila, pridi sem, povej kaj si storil.«

»Le pusti ga, dragi mož, saj zana-prej bo gotovo uljuden, in nič več ne bomo govorili o tem.«

»Ali to pa moram vendar vedeti« reče gospodar ter potegne malega Henrika k sebi... Pojdi sem, odpustim ti, samo povej, kaj se je zgodilo?«

(Konec prih.)

Ko bi imel kedo časa dovelj, da bi zapisoval iz časnikov, koliko nesreč, bolezni in smrtnih slučajev in pretefov in siromaštva je pijančevanje zakrivilo v enem samem letu samo v eni deželi, dobili bi grozne številke.

Ako bi povedali krčmarji po pravici, koliko pijače potočijo na leto in vina in še žganja po vrhu, potem bi ne bilo težko izračunati, koliko denarja je šlo iz občine ven in seveda ni ga več v občini, za ravno isto svoto je občina siromašnejša. Koliko dobrega bi se lahko naredilo doma z onim denarjem in poleg tega bi še glava ne bila nikogar bolela.

Naše postave so glede pijančevanja zelo zelo pomanjkljive in nezadostne.

Če zida kedo hišo, kako natanjko se morajo izvrševati vsi varnostni predpisi, če ne pa — kazen, — prepadi morajo biti obzidani, ceste morajo imeti »parapet«, kjer je pod cesto strmina — ako ima kedo na oknu lonec cvetlic nezavarovan in ga veter vrže na cesto komu na glavo, takoj pride kazen — ako pade kak siten in radoveden otrok v kako mlako, koj so tudi stariši kaznovani — če kedo nima psa privezanega, da potem ugrizne paglavca, ki ga je dražil, koj zopet kazen — sploh imamo paragraf, ki govori o pregrešku zoper varnost življenja, in ta paragraf poznajo sodniki povsod drugod prav dobro — smrekova veja pred krčmo jih pa čisto oslepi.

Zoper varnost življenja se gotovo nihče tolikokrat ne pregreši, kakor krčmarji, ki dajejo pijače, kolikor kak no-rec hoče.

En slučaj davice, ali škarlatinke v vasi in takoj vse šole zapró, prepovedó obečevati z ono okuženo hišo, napis nad vrata, da je hiša okužena — na krčme, na krčme bi tikal tak nadpis, koliko ljudi si je že v krčmah smrt nakopalo, a oblastnije te nevarnosti pa ne vidijo. — Ako se kuga prikaže, ves državni aparat od ministra — namestništva — glavarstva pa do orožnikov in do občinskega sluga, vse, je na delu! Več ljudi, kakor kuga, pa pomori pijančevanje — a nihče se ne gane.

V slučaju vojske zapró, ali izženejo vsacega, ki je sumljiv. Prav! Sploh se opazi marsikak hvalevredni trud za javni mir, za javni blagor, za javno varnost — a vsa ta skrb velja za vse druge — pred krčmo se ustavi, človek bi lahko mislil, da imajo krčmarji lastno zavarovalnico proti paragrafom.

Če je kje nastal ogenj — koj pišejo vsi časniki: Strašna nesreča! 10.000 K škode, revščina velika, pomoč nujna! — Vsako nedeljo, vsak praznik napravijo krčme več nesreč, kot tako pogorišče, več gnotne škode, toda noben časnik ne poroča v tem smislu — pač »Zla a doba« in tudi drugi naši listi že skušajo oči odpreti ljudem, žal, da mnogokaj zastoj. — Država pa v tem oziru pre-malo naredi. Postave so mnogo pre-

Norska desetica.

Bilo je v soboto zvečer. Delavci so bili dovršili delo, in marsikateri je vstopil v pivnico ali žganjarno.

»Dovolite, gospa Miličeva, povejte mi vendar, kako to delate, da je vaša hiša tako lepo popravljena, vaše sobe tako lepo vrejene, je vprašal gosp. Slejko krčmarico »pri zlati sklenici« v B. — Gospa je podaljšala obraz kot na sladki nasmeh, in se ozrla zaničljivo na mnoge pivce v predsobi. »To storijo norške desetice« pravi.

Ker je bila pustila hči Malvina duri odprte je slišal ta pogovor neki mož, tesar Čufer, ki je stal na koncu mize pri vratih. Pogledal je goste poleg sebe, in videl je bleda, upala lica, vneta rdeče oči in njihov raztrgano obleko. Potem se je ozrl na olepšano prodajalno, in pokušal skozi na pol odprte duri v sosednjo sobo, in videl je lepe slike, krasna zrcala, drago opravo, blazinjake itd.; in Malvina je sedela v svilnati obleki h glasoviru. In mislil si je: Kako čudno je to, kako da se izpremeni to beraštvo, ki ga je videl poleg sebe v tako krasoto!

»Nu, kaj pa vi želite!«
Te besede so prebudile našega moža iz zamišljenosti; izgovoril jih je isti glas, ki je pravil prej o norških desetih. Napravljaj je z metrom figure iz razlitéga žganja na mizi, zdaj pa zagleda gospo nacifrano isto tako, kot so bile njene hčere; imela je lepo čepico, od katere so viseli dolgi trakovi in par zlatih uhanov, ki so se tikali skoro ramen.

»Za desetico grenkega gospa!« (Za naprej bo pa drugače si je mislil.) Dene denar na mizo ter reče mirno:

»Tu je norška desetica zadržana, ki jo mislim plačati.«

Gospa ga čudno pogleda.

Ko pride Čufer domov, dobi ženo in dve mali hčeri pri delu. Bile so prav slabotne in blede radi pomanjkanja prave hrane. Soba je bila prav neprijazna; v peči je bilo malo drvi, da se je gorkota komaj poznala; vendar je bilo vse čisto in snažno v njej.

»To je pa nekaj nenavadnega, da je prišel oče danes tako zgodaj domov« misli si gospodinja Suzana ter se ozre na moža, ki je zrl prijazno na obe de-

mehke in še te, kar jih je, se ne izvršujejo. Malokdaj se sliši, da so redarji, ali orožniki koga naznanili zaradi kršenja policijske ure in koliko krat bi bilo treba!

Imamo društvo za izpuščene kaznjence. Tudi to je dobro, a bolje društvo bi bilo: Društvo za zabranjevanje, da bi v ječo ne prišli. Potem se pravi po toči zvoniti. In krčme so pri nas največi vzrok, da se ječe polnijo. Oni d a c, ki ga krčmar državi, ali deželi plačuje gotovo ne z ad ostuje za plačo sodnikom, ječarjem, za oskrbo kaznjencev v ječi — da lahko brez skrbi rečemo: krčme so državi v škodo!

S temi vrsticami nočem huiskati proti onim krčmarjem, ki se trudijo svojo obrt pošteno izvrševati, a žalibog, da so taki redki.

Ohranimo svoje trdnjave!

(Konec.)

Zdaj vidimo, da se je pod vplivom bank industrializiranje naše države veliko prehitro zvršilo. Ogromne svote denarja so požrla nova obrtna podjetja, ki bodo le prekmalu izkusila, da so prehitro zagledala beli dan. Poleg tega so, kakor smo že rekli, država pa tudi razne dežele, mesta in občine ogromne vsote porabile za svoje namene. Preveč se je investiralo za industrijo in preveč se je tudi emitiralo za državo in druge javne korporacije. Par števil: V prvi polovici l. 1912. se je ustanovilo v Avstriji 29 delniških družb s kapitalom petdeset milijonov kron. Živalnost pri ustanavljanju delniških družb in industrialnih podjetij sploh, prav posebno pa v pomnoževanju bančnega kapitala in ustanavljanju novih bank zasledujemo od leta 1910. Letošnjega polletja je 65 družb zvišalo svoj delniški kapital za 158 milijonov kron. L. 1911. je zvišalo 59 družb svoj kapital za 222 milijonov kron. Prvega polletja tek. l. se je ustanovilo 249 družb z omejeno zavezo s skupnim kapitalom 44 in pol milijona kron, 45 družb je pa zvišalo svoj kapital za 58 milijonov kron. Privatne tvrdke so ustanovile v omenjenem polletju 139 novih tovarn. Papirji, ki se prodajajo na borzah, so se pomnožili glede na svoj nominalni kapital za 567 milijonov kron.

Vprašamo se lahko, koliko je v tem kapitalu kmečkega denarja? Špekulacijski duh se kaže v tem, da se pusti domača varna posojilnica, ki posoja trezno in premišljeno na to, kar se vidi in kar svoje vrednosti zgubiti ne more in to tem manj, če upoštevamo poleg vrednosti zemlje tudi značajnost in poštenje prošnjikov in porokov, denar pa se je zato, ker so se obetale nekoliko večje obresti, nalagal v bankah. Četudi odštejemo tiste nesrečne špekulantke, ki so na pr. za 1/4% večjih obresti nesle svoj denar v Glavno posojilnico, imamo vendar le računati, da nezdravi špekulacijski duh sega že tudi na kmete. In to je slabo; obenem pa, kakor razmere že sedaj kažejo, škrajno nevarno. O tem ne more biti nobenega dvoma, da bomo kmalu slišali v raznih propalih industrialnih podjetjih. Vsled tega se bodo pa tudi tiste banke, katere so pri takih podjetjih udeležene, težko držale in nikakor ni izključeno, da se bo marsikatera banka omajala in morda tudi zaprla svoje prostore.

Vprašamo, kaj bi bilo z nami, kaj bi bilo z našim gospodarskim življenjem, kaj bi bilo z našim kmetom, ako ne bi imeli trdnega, tako na široko razpredenega združništva. Naše posojilnice morajo in tudi morejo stati kakor nepremagljive trdnjave v splošnem položju. Kdor noče poslušati tega, kar na ves glas upije denarni trg, bo sam sebi pripisal, če ga zedenosplušni vihar. Ce-

na kmečkim pridelkom bo v teh vojnih časih rastla in s tem se bo seveda tudi ohranil pomen kmečkega dela in kmečkega posestva. Z vso resnostjo v svesti si velike odgovornosti, ki jo imamo, kličemo: kmetje skupaj, kmečki denar za kmeta, kmetje držite se z vso silo svojih posojilnic! Tukaj je denar varen in na vse strani najboljšo naložen, če tudi ne nosi tako velikih obresti kakor v industrijskih podjetjih in v bankah.

Treba je pa seveda brezpogojno gledati na to, da se v industrialni namen ali v trgovine ob sedanjem resnem času denar ne posoja. Vsaka posojilnica je zdaj bolj kot kedaj dolžna, da skrbi z vso strogostjo za redno plačevanje obresti in za redno vračevanje, da si tako nabere čimnajveč razpoložnega denarja. Zadruga zveza je ta začela v mnogih okrožnicah že več let sem zabičevala svojim članicam. Ravno to so zahtevali vedno njeni revjzorji. Zdaj razmere na denarnem trgu s strašno silo uče, kako prav je imela. Kaj priinese zima, kako se nam pokaže pomlad, ne vemo, toda razmere so take, da se lahko bojimo najhujšega. Zato pa ponavljamo še enkrat: Kmečko posojilništvo ima sedaj v tem času neizmerno važno nalogo zbrati in skupaj držati kmečki denar in z njim čuvati in varovati kmečki stan.

Iskreno želimo, da bi vsaka naša posojilnica sklicala sestanek, pri katerem bi se razpravljale misli, ki smo jih podali v današnjem članku. Čas je resen in zato je treba bolj kot kedaj poduka, resnosti v zasebnem in združnem gospodarstvu in trdne in močne vzajemnosti kmečkemu stanu. Bolj kot kedaj je danes sveta dolžnost posojilnic in zasebnikov varčnost in beg pred vsako špekulacijo. Zadruga zveza.

Izredni občni zbor, Gospodarske zadruge, za goriško okolico.

(Konec.)

Ali smo nevedneži?

Za besedo je prosil podpredsednik zadruge Franc Faganelj, posestnik v Vrtojbi. V zadnjem času se čuje glas od trgovcev, da vsa stvar da ne bo vspeła vsled nevednega vodstva. — Naše delo in vspehi naravnost pobijajo te trditve njim v sramoto. Dokaz o naši sposobnosti je to namreč, da smo ravno mi, en policaj in en zidar, te ljudi s trgovsko izobrazbo in dolgoletno prakso izpodrinili in stopili na površje. Prej je očitati njim nesposobnost posebno družbi »Export«, ker jim vodi celo trgovino jud Morpurgo. Ako bi zadruga razbili, bi si že v par naslednjih dneh vrnili, kar so prej zgubili. (Živalno odobravanje.) Dalje je govoril predsednik Ivan Mrmolja do konca zborovanja.

Komisija na postaji.

V pretekli sezoni smo postavili komisijo na postaji, ki je pregledovala blago. Prav je, da imamo komisijo. A priti mora do tega, da **bode vsak kmet komisar svojemu blagu**. Navadno se kmetje izgovarjajo, ko se jim pove, da blago ni lepo odbrano, da blago ni snažno: »babe in otroci so nabirali.« — Dragi člani, to se prazni izgovori! Vsak gospodar je odgovoren za svoje blago in ne »babe« in otroci!

Goriški magistrat.

V poletju smo imeli shod, na katerem smo protestirali proti povišanju pristojbine za dovažanje blaga na trg in pa za premembo urnika za čiščenje stranišč. Tozadevno resolucijo smo poslali goriškemu magistratu ter zahtevali rešitve do 15. septembra. Po preteku te dobe nismo dobili nobenega odgovora

Poslali smo zaradi tega odposlanca k županu Bombiču.

Gospod župan Bombič je dal odposlancu razumeti, da on nam ni nasproten, da so pa drugi ljudje, ki tam odločujejo in nočejo o nas nič vedeti.

Mi smo vedeli, da nam magistrat ne ugodí že ob znanem sestanku goriških kmetov na Livadi in sicer po pojasnilu, katero je dal glasoviti slovenski Italijan Gorjan.

Na shodu smo sklenili, da napovemo štrajk, ako se ne ugodí našim zahtevam.

Danes moramo torej odločiti radi stranišnice: ali proglasimo štrajk, ali ne.

Sklep glede resolucij goriškemu magistratu.

Iz razloga, da še niso vsi kmetje v »Zadrugi« se je sklenilo začasno ne proglasiti štrajka. Naložilo se je članom, naj vsako krivico ali šikano, ki

se jim pripeti od magistratnih organov bedisi na trgih ali pri izvažanju stranišnice naznanjajo »odboru« »Zadruga«, da se bomo znali ravnati.

Sloga v »Zadrugi«.

Predsednik poroča, da se je vse delovanje začasa kupčije vršilo v slogi in edinstvi. Mali spor je nastal samo enkrat med odborom za določevanje cene in vodstvom. Tu so posegli v debato: Brajnik Al. stareji iz Štandreža, Koglot Anton član odbora, Cejan Anton s Peči in Tomsič Anton iz Sovodenj.

Vojna in »Zadruga«.

Vojna interesira »Zadrugo« radi denarja. Znana je že več let v Avstriji denarna kriza. Sedanja vojna jo bode še povečala, ker ni izključeno, da bi mogla tudi Avstrija prijeti za orožje. Zato opominjamo, da v tem letu ne delate stroškov na kredit, da si ne izposojete.

Vojna na Balkanu.

Strahoviti porazi Turkov. — Zvezne države zmagujejo na vsej črti. — Turčiji so šteli dnevi. — Carigrad v nevarnosti.

Črnogorci.

Črnogorci zavzeli Alessio in Sv. Ivan Meduvanski.

Del črnogorske armade, ki je prestopila Bojano, se je obrnil proti jugu ter napadel Alessio. Turki so se postavili v bran in še-le po hudem boju se je Črnogorcem posrečilo zapoditi Turke ter zasedeti mesto. Potem so Črnogorci zasedli še obmorsko mesto Sv. Ivan Meduvanski (S. Giovanni di Medua). Tako so Črnogorci priborili zase ali za Srbe morskno luko ob Jadranskem morju.

Obleganje Skadra.

Iz Skadra je izhod nemogoč; kajti cesto v Sv. Ivan Meduvanski, ki je bila še prosta, so zasedli Črnogorci. Dne 2. t m. je črnogorska patrolja aretirala več iz Soluna bežečih družin. Bilo je okoli 200 oseb. Jokaje so prosili, naj se jih pusti nadaljevati pot, ker je v Skadru nemogoče več živeti. Kruh se razdeljuje z veliko varčnostjo. Meso dobivajo le bolniki in nekatere dni tudi vojaki. Kljub vsem prošnjam so se morali vrniti. Blokada ne pozna nobene milosti! V Skadru se nahajajo sedaj tudi vsi prebivalci predmestij, ki so se zbalí topov. General Martinović objemlje z vedo ožjim krogom Skadar, a mora biti pri tem previden, ker se tam okoli klajijo nezanesljivi albanski elementi. Vsak čas se javljajo pri njem razni »zastavonoše« tamošnjih plemen, ki ponujajo svojo pomoč Črnogorcem. Vablja jo namreč generala in njegove vojščake v gore. Toda Martinović da vse take »zastavonoše«, poloviti, ker jim ne zaupa, ker so se že večkrat izkazali kot nezapljive.

Skadar gori.

Iz Cetinja poročajo, da gori Skadar. Ljudstvo se zateka v katoliške cerkve. Vsak čas se pričakuje padeč Skadra, ker so razmere nevzdržljive.

Samostan Dečani zavzet.

Brigada generala Vasojević je po dolgem boju zavzela samostan Dečani, v katerem so se bili utaborili Turki. Turki so imeli 60 mrtvih in 80 ranjenih. Od tu se bombardira Skadar s težkimi topovi.

Djakovica še turška.

Med Peč-jo, ki je v črnogorskih rokah, in Prizren-om, v katerem so Srbi, leži mesto Djakovica, ki je še v turških rokah.

Skadar popolnoma blokiran.

Najnovejša uradna poročila pravijo, da operacije okoli Skadra ugodno napredujejo. V nedeljo so Črnogorci zasedli nekatere ugodne pozicije. Združile so se tudi predstraže obeh armad, tako da je Skader popolnoma blokiran.

Desno krilo generala Martinović-a je dospelo do Lieš-a. Tam so Malisori ponudili generalu svoje sodelovanje.

Pomoč Srbov.

V srbskem glavnem taboru premišlujejo, ako ne bi bilo ugodno poslati oddelek srbskih čet proti Skadru, da olajšajo delo Črnogorcem, ki ne morejo priti do odločilnega uspeha. Namerava se potem napotiti te oddelke proti Sv. Ivanu Meduvanskemu, da ga zasedejo. (To se je že zgodilo te dni. Op. ur.) Vojaški krogi so sklenili počakati prej na mnenje srbske vlade, ker so najbrže boje, da se ne bi zamerili Črnogorcem, ki so tam baje že gospodarji.

Iz Cetinja se poroča, da je naprosil kralj Nikita Srbijo, naj odpošlje težke topove proti Skadru, da bi se pospešil padeč mesta.

Srbi.

Bitka pri Kumanovu.

Bitka na Kumanovu je bila strahovito krvava. Srbi so imeli 400 mrtvih in 2000 ranjenih, od teh 400 težko; Turki pa 6000 mrtvih in so ostavili na bojišču vso artiljerijo. Od Kumanova do Veleša so Srbi Turkom vzeli 271 Krapovih brzostrelnih topov in veliko municije.

Prodiranje Srbov.

Močni srbski oddelki marširajo čez Kosovo polje proti jugu. Gre za tiste srbske oddelke, ki so se borili v Sandžaku in ki zdaj marširajo čez Kačanik in Skoplje, da ojačijo glavno srbsko armado, ki se pripravlja, da udari na Solun in da se združi z grško armado.

Srbska armada, ki zasleduje porazeno Zekijevo armado, je zasedla Tetovo. Ta armada prodira proti Bitolju, kamor beže Turki, med tem ko prodira proti Serviji tudi močen oddelek grške armade. Pred Bitoljem je torej nastavljena srbsko-grška past za Turke.

Turške grozovitosti.

Uradno se poroča iz Belgrada, da so Turki, ko so bežali, obešali po vaseh kristjane na drevesa in pod njimi zakurili. —

Zavzetje Prizrena.

Prizren je bil zavzet 29. minulega m. z napadom. Turki so bili popolno-

na potolčeni in beže v največjem neredu. Od Mitrovice do Prištine so se vsa sela na levi strani železniške proge s Prištenom vred predala. Zaplenila se je ogromna množina jestvin in municije. 50 Turkov je bilo vjetih in prepeljanih v Niš.

Srbija anektirala del sandžaka Novi-pazar.

Srbska vlada je že proglasila aneksijo dela novopazarskega sandžaka in sicer mitroviškega okraja. Brzojavke iz Mitrovice nosijo že označbo: Mitroviča, kraljestvo srbsko, provinca Novi-pazar.

Aneksija Stare Srbije.

Srbski zunanji minister namerava počakati še par zmag srbskega orožja ter potem sklicati izredno sejo skušćine v Skoplju. V tej seji se bo proglasila aneksija Stare Srbije.

Srbska armada na potu proti Odrinu.

Srbski general Stepanović se nahaja z večjim delom druge srbske armade na potu proti Odrinu, kjer hoče podpirati tam se nahajajoče Bolgare.

Prizren v srbskih rokah.

Srbi so po zavzetju Tetova, kjer je srbsko konjenišvo zaplenilo 125 turških topov, prišli do Prizrena ter zasedli tudi to mesto.

Načrt Srbov.

Srbi nameravajo prodirati proti jugu do Bitolja ter se tam združiti z Grki. Na severozapadu pa se nameravajo združiti pri Djakovu z iz Novegopazarija prihajajočimi združenimi črnogorskimi in srbskimi četami.

Napredovanje Srbov.

Srbi so zavzeli Kličevo in Kocijo. In rimska »Tribuna« poroča, da so se Srbi polastili tudi Bitolja (Monastir.)

Bolga

Turški poraz pri Lule-Burgasu.

Glasmom v Konstanco došlih vesti se turška armada na celi črti umika. Bitka se je vršila sledeče: Bulgari so s 50.000 mož močno kolono prodirali iz Dimotike, enako močna kolona je prodirala z višav v Ergenovo dolino, del armade pa proti Bunar Hissaru. Turki so v nedeljo stali še na črti Lule Burgas — Bunar Hissar. V ponedeljek so se morali že umakniti na črto Lule Burgas — Viza. Potem so se cel torek pri Vizi na vzhodnem krilu zelo trdno držali, a proti večeru so bili tudi iz Vize vrženi v Saratepe. Nato so bili pregnani tudi iz Lule Burgasa. — Odrin je od pondeljka dalje od vseh strani cerniran.

Velika bitka v okolišju Lule Burgas-a.

Minole dni so doživeli Turki osodepoln poraz. Okolo Lule Burgasa je prišlo med glavno turško armado, broječo 150.000 mož, in s severa prihajajočimi Bolgari, do dva dni trajajoče ljute bitke. Bojevali so se na 70 km široki fronti in, kakor pravijo poročila, so bili Turki povsod tepeni ter so se spustili v beg proti rekama Ergene in Čorlu.

Boji pri Lule-Burgasu.

Rimska »Tribuna« poroča o teh bojih: Pri veliki bitki, ki se je bila med Bunar-Hissar-jem in Lule-Burgasom so bili Turki poraženi na vsej črti. Sedaj se pomikajo nazaj proti Sparai in Čorlu, vedno zasledovani od bolgarskega konjenišva, ki v kljub slabemu vremenu in globokemu blatu hitro napredujejo. Bolgari so z ozirom na velikost in obsežnost akcije imeli primeroma male izgube, medtem ko so Turki izgubili (mrtvi in ranjenci) 15.000 mož. Turkov je bilo 150.000 mož in so imeli dobro ojačene pozicije. Bolgari so izvršili naval v procelju ter z veliko silo na desnem krilu. Zmagovalci so zaplenili mnogo vojnih trofejev, topov, municije ter živil. V Lule-Burgasu so Bolgari zaplenili cele železniške vlake živil in municije. Turki so tako razjarjeni nad svojim porazom, da

še ko bežijo palijo hiše ubogih neoboroženih kristjanov. Demoralizacija in nered pri Turkih je tak, da če se tudi zopet koncentrirajo in zopet združijo, ne bodo mogli postaviti se resno v bran, dokler ne pridejo v prvo vrsto carigrajskih fortov pri Čataldži.

Turška nevhvaležnost.

Nek ranjen bolgarski častnik pripoveduje, da je bil priča, kako je nek ranjen turški častnik z revolverjem ustrelil bolgarskega zdravnika, ki mu je hotel podeliti zdravniško pomoč.

Turške grozovitosti.

Uslubenec »Rdečega križa«, ki je sam videl bitko pri Lozengradu, je o njej poročal listu »Leipziger Neueste Nachrichten«. V tem poročilu pravi: Bolgari so sijajno zmagali pri Lozengradu. Priznati moram, da nisem smatral Bolgarov za zmožne takega navdušenja. Treba je bilo zavzeti trdnjave na gorah in zdelo se je blazno naskočiti z bajoneti visoke utrdbe, s katerih se je usipal ogenj. Teren je bil za Bolgare jako neugoden; vsenaokrog sami vinogradi, idealen teren za obrambo... Po prvi pavzi je »Rdeči križ« začel svoje delo. Zdaj sem spoznal, kake grozovitosti so Turki uganjali z ranjenci. Večinoma so jim iztaknili oči ali odrezali nos in ušesa, ali prerezali trebuh. Mnogim so pregrizli vratove. Našli smo tudi več Bolgarov, nataknjene na kole.

Agence telegraphique bulgare poroča, da izvršujejo Turki na svojem begu strašne grozovitosti. Posebno nečloveški so bili po bitki pri Lozengradu. Zažgali so vse vasi in strahovito mesarili ranjence, ki so jim prišli v roke. V Odrinu so vse one, ki so se že opetovano odkupili od vojaške službe, prisilili, da so vstopili v vojsko in jih poslali v sprednje vrste. Nekega vjetega bolgarskega konjenika so z zvezanima rokama posadili na konja brez sedla. Več bolgarskih profesorjev so poslali zvezane v prognanstvo. V Carigradu so baje usmrtili več ujetih Bolgarov.

Izgube Turkov pri Lule-Burgasu.

Rimska »Tribuna« se poroča iz Stare Zagore, da so Turki izgubili v bitki pri Lule-Burgasu 15.000 mož. Bulgari so imeli velikanski plen. Po drugih poročilih pa 40.000(?) mož.

Turški poskus izkrcanja vojaštva odbit.

V petek ponoči so skušali Turki izkrcati pri Midiji ob Črnem morju 20.000 mož ter jih poslati proti levemu krilu Bolgarov, ki so se bojevali pri Lule-Burgasu. Vojaštvo je bilo že na kopnem in je pričelo že korakati proti jugu, kar jim zadoni na uho oglušujoči »Hurra« Bolgarov. Nastal je ljut boj moža ob možu. Toda presenečenje Turkov je bilo tako, da so se morali umakniti. Na bojnem polju leži vse polno mrtličev. Bolgari so namreč iz zasede opazovali izkrcanje Turkov in jih pustili vse na kopno. Ko je prišel čas so jih od več strani napadli in premagali. — Če bi se bilo Turkom posrečilo s tako številnim oddelkom navaliti levo krilo Bolgarov, bi to znalo biti za poslednje osodepolno.

Bolgarska četa uničila vodne rezervoarje za Carigrad.

»Corriere della sera« poroča, da se je močna macedonsko-bolgarska četa izkrcala pri vasi Karaburun ter se od tam podala do približno 20 km od Čataldže nahajajočih se rezervoarjev za vodo Carigrada, katere je uničila.

Namere Bolgarov.

Bolgari prodirajo z neverjetno hitrostjo proti Carigradu. Nahajajo se že skoro pri carigrajskih utrdbah, kamor se zatekajo bežeči Turki.

Bolgari ne bodo mirovali, dokler se jim ne posreči popolnoma premagati Turka. Oni nameravajo zavzeti Carigrad ter se še-le tam pričeti pogajati za mir. Obleganje Carigrada pa bode trajalo najbrže več časa.

Strašna bitka med Čorlu in Serajem.

Turki zgubili 40.000 mož.

Kakor se uradno poroča iz Sofije, se je bila zadnja dva dni in zadnji dve noči najkrvavejša bitka v tej vojski. Bolgari preganjajoč turške čete po krvavi bitki pri Lule Burgasu trčili so med Čorlu in Serajem na veliko turško armado, kateri je zapovedoval sam turški vojni minister Nazim-paša. Unela se je strašna bitka, podobna pravemu mesarskemu klanju. Sedemkrat so Turki odbili silne bolgarske napade z bajoneti, in šele osmi napad se je Bolgarom posrečil, vsled katerega so se spustili Turki v divji beg proti Čataldži pustivši na bojnem polju 40.000 mrtvih in ranjenih. Bolgari so ujeli kakih 2000 Turkov in imeli so jako bogat vojni plen, dobivši

v svojo oblast kakih 60 turških topov, vsepolno municije in živeža. Zdi se, da je bila ta strašna bitka odločilna in da se vojna bliža hitremu koncu.

Govori se, da se je bolgarski car Ferdinand izrazil, da ne bode poprej miroval, dokler ne nasadi križa nad katedralo sv. Sofije v Carigradu.

Nazim-paša je preložil svoje taborišče v Hadekeni proti Carigradu.

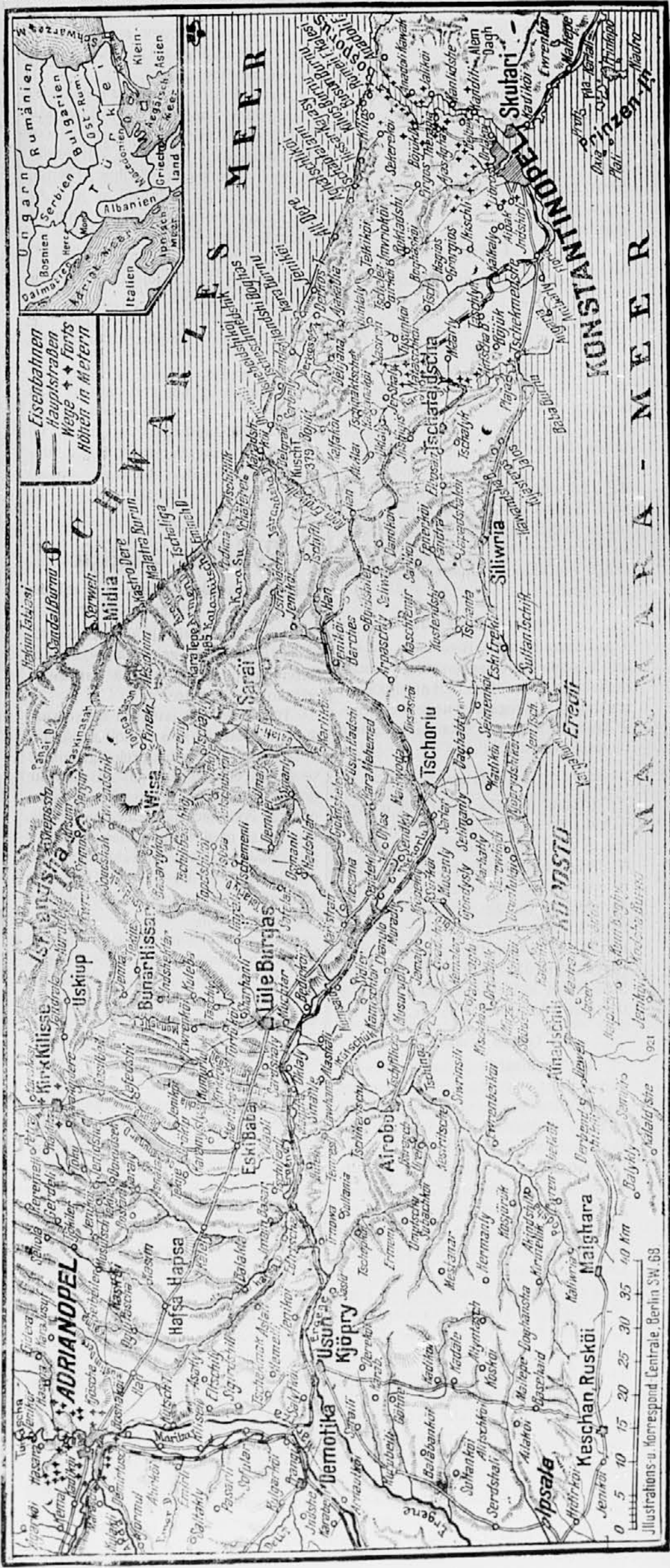
Govori se tudi, da se je Bolgarom posrečilo priti skozi Sv. Štefan Turkom za hrbet ter da so tam uničili carigrajski vodovod.

Grki.

Preveza v grških rokah.

Pomorsko mesto Preveza je minole dni kapituliralo.

Podroben zemljevid onih krajev, kjer se b'lelo sedaj med Bolgarin in Turki potekalo bitka.

Illustrations u. Correspond. Centrale, Berlin SW. 68

vzročitelji onega grdega zločina na šiovrenskem pokopališču. Na to sledeče: Res je, da so mladeniči iz Višnjevika zbrali za peto sv. mašo na dan 28. okt., katere so se tudi vdeležili. Čast jim zato!

Res je pa tudi, da nobeden višnjevških mladeničev pri onem zločinu v Slovrencu ni bil zraven in da vsled tega tudi nobeden izmed njih ni na sumu. Drugokrat naj se dobro pomisli, predno se vrže v javnost tako težko sumničenje in žali ter razburja nedolžne ljudi.

Ivan Podobnik, vikar.

g Prejeli smo: Na podlagi § 19. tiskovnega zakona zahtevam na dopis »Primorskega Lista« št. 44 od dne 31. okt. 1912 v točki »Iz goriške okolice« pod Solkan (ujeta tička) naslednje popravke: »Res je, da sta bila dotična dva zvečer v krčmi pri »zlati kaplji«, ki je last g. Milosta. Res je tudi, da je v nedeljo večer zasačil gospodar dva v svojih prostorih.

Nikakor pa ni res, da sta omenjena dva bila uzmoviča. Res je tudi, da sta dotična dva se skrila v prostore g. Milosta in sicer radi neke njegove služkinje. Nikakor pa ni res, da bi bila djana sploh pod ključ, ne tisti večer, niti pozneje. Resnica pa je, da sta železničarja.

Z odličnim spoštovanjem
Alois Tofaut

c. kr. drž. železnica — Gorica.

g Na Trnovem bo imela kmečkodelavska hranilnica in posojilnica dne 10. novembra v nedeljo po blagoslovu svoj občni zbor z navadnim dnevnim redom.

Težka telesna poškodba. — 20letni Anton Kavčič iz Dornberga je dne 9. septembra s kolcem težko ranil na glavi Andreja Saksido tudi iz Dornberga. Minole dni se je moral vsled tega zagovarjati pred goriškim okrožnim sodiščem. Dobil je tri mesce težke ječe.

g Lokovec. Naše izobr. društvo je nekaterim novodobnim modrijanom in posebno zadnja dobro uspelo veselica, katero so priredili naši mladeniči, zelo v želodec; boli jih, da so se upali kaj takega napraviti, česar oni, četudi so omiko z žlico zajemali, ne zmorejo. Zato pa napadajo in zasmehujejo naše društvenike ter nekatere hujskajo in bi z lažmi radi napravili v društvu razpor.

Posebno se neki omikanec trudi in poti ter svojo jezo stresa in napada z zasmehovanjem naše mladitve po krčmah. Pri tem mu pomagajo neke zelo luštne punce, ki se fantov nič ne bojijo in po mizah tolčejo. Tudi one kažejo prineseno omiko po bajtah z zabavljanjem čez naše fante. Svoje konference imajo pri kofetu, ki ga zelo veliko spečajo, a imajo od njega malo dobička. Visoko vzdigujete se, a nizko bodete padle. Dragi mladeniči! proč od takih hiš in ljudi, v katerih je vse kaj drugega kot poštenje; kakor hitro koga vdobijo v svoje mreže, ga ne izpuste dokler ne dosežejo svojega namena. Le kričite, le upijte! Nič nas ne straši. Le rečemo vam, poti se držite, mi se ne brigamo za vas.

Iz ajdovskega okraja.

a Lokavec. — »Kat. sl. izobraž. društvo« priredi v nedeljo 10. t. m. pop. ob 3. v dvorani g. Slokarja poleg cerkve zabaven »Martinov večer«. Predstavljaljo se bode poleg družega igri »Sv. Cita« in »Kričmar pri zvitim rogu«. Gostje dobrodošli!

a Še nekaj o ljudski pijavki. (Z Vipavskega.) Ljudstvo, ki je bilo po onem zloglasnem vinskem agentu oškodovano, je jako vznemirjeno in razburjeno. Ne da se popisati, koliko greha, jeze, nevolje, da celo žalosti in solz je povzročil ta kosmatovestni mešetar. Kakor se čuje, so bili po večini le revnejši posestniki in uboge vdove oškodovani,

ker bolj premožni in zavedni može so koj v tem človeku spoznali pravega farbarja; zato so mu pokazali pot in dali »laufpas«. Iz zanesljivega vira smo poizvedeli, da je ta človek imel pri onem moštu, ki ga je kupil po 30 K hektoliter in še 5% povrhu, 6—7 K dobička pri hektolitr, ker njemu ga je kupec plačal čisto mero po 36 K hektoliter. Ker se mu je pa to zdelo še premalo, je pri plačevanju zahteval še 1% za svoj trud, ki ga je imel pri farbanju ubogih posestnikov. To je res poštena in blaga duša, kaj ne? Kaj si more ta človek misliti, ko obira piščance in ko se mu mast po bradi cedi na račun oškodovanih revežev in ubogih vdov, ki mogoče niti toliko nimajo, da bi si krompir zabelili? Vprašamo, ali ni to greh, ki sega do neba? Seveda, take vrste ljudje se za to še zmenijo ne.

Pa tudi na drugi način je ta nebdigatreba škodoval našim posestnikom; namreč s tem, da je na pismo nekega kupca iz Zagreba, ki bi bil rad prišel na Vipavsko kupit 5000 hektolitrov mošta, odgovoril, da je cena moštu poskočila na 40 K hektoliter in da se ga sploh težko več dobi, samo da je s tem kupca zadržal, da ni prišel po mošt, ker se je bal, da bi mu ta utegnil konkurirati in da bi on potem ne mogel več po tako nizki ceni kupovati. Pa naj še kdo poredi, da ne dela ta človek za kmeča. Grozno je slišati pripovedovati, za koliko je ta mož oškodoval svojega zaveznika, ki je zaupal njegovi častni in moški besedi.

a Od »Vinarskega in sadjarskega društva« v Kamnjah je zahteval deželni odbor v svrhu izplačila deželne podpore v znesku 200 K, naj predloži poročilo o svojem delovanju.

Iz kanalskega okraja.

Ročinj. Preč. g. kurat Ivan Košir je že toliko okrevaj, da se je vrnil na svoje mesto v Ročinj. Naše iskrene častitke!

S Kanalskega. V predzadnji št. »P. L.« je bilo čitati o županu Križnič, kako netaktno se je obnašal na shodu v Plaveh. A mož ima še druge lastnosti, katerih ena je tudi ta, da ne odpusti rad. Absolutist je kar ga je. Njegova mora obveljati. On vse ve, vse zna najboljši, vsi drugi ne znajo nič ali pa le malo. Kaj pa zna v resnici, je pokazal s svojim jecljanjem na shodu v Plaveh. — Mnogi naši kmetje so — žal — od njega odvisni, posebno v slučajih, ko morajo pri kaki živinski nasreči njemu prodati ponesrečeno živinče. — Pravijo, da njegov najboljši prijatelj, nek podžupan, mu je svetoval, naj ne hodi na shod, kjer nima z Anhovci nič opraviti. A ker župan anhovski ne trobi v liberalen rog, enako tudi ne načelnik cestnega odbora kanalskega in dež. poslanec M. Zega, potem je umljivo, da se je Križnič hotel znesti na shodu nad tema dvema, a je bil postavljen v čudno luč. Gospodu Križnič svetujemo v prihodnje, naj ne hodi na javne shode smesiti se, in naj raje doma dere vole in teleta. Naše hvaležno ljudstvo naj pusti na miru.

kl Za zgradbo ceste Grgar-Avče je deželni odbor nakazal dne 14. sept. t. l. nadaljni znesek 1116 K 84 v deželne podpore.

Iz tolminskega okraja.

t Iz Hudajužne. Ob to ime se tuji vedno spodtikajo, posebno ker vidijo na železniški postaji v Hudajužni ta napis. Nihče ne ve, odkod izvira to ime. Zato pa nekaj pojasnila. Pri prvi hiši na griču nasproti predora se je reklo že pri starem »Na hudem jugu«, in sicer zato, ker ima na tem griču jug posebno moč, in je enkrat celo streho raz hiše vrgel. Ko je potem vasica narastla v vas, se

je reklo »Hudajužno«. O priliki obhoda, ko se je imela graditi železnica, se je šlo za napis na železniški postaji. Obč. zastopniki so dali na zapisnik, naj se imenuje postaja »Hudajužno«. C. kr. namestništvo pa je odločilo, da se more postaviti tak napis, kakor se doma izgovarja, namreč: »Hudajužna«. — Tudi Nemci so se že borili, kako bi se dala »Hudajužna« prestaviti na nemški jezik, pa niso mogli dobiti primerne izraza. Pač pa se je svoječasno našel v Spodnji Tribuši nek »modrijan«, ki je to pogruntal, in pisal je pismo in v Hudajužno prestavil »In Schlime Jause«. Pismo je tudi prišlo na našo pošto. Žal, da ne vemo, kdo je tisti »modrijan«, da bi ga prosili, da nam še kaj »prestavi« v nemško...

Neumevno je, da c. k. namestništvo ni dovolilo, da se spremeni to ime, ko se je to dovolilo tudi za »Podbrdo«, ko se je poprej pisalo P o d b e r d a, »Grahovo«, ko se je poprej pisalo Grahova. Hudajužna pa mora ostati le Hudajužna!

Iz kobariškega okraja.

kbd Županstvu v Drežnici je deželni odbor naznanil, da je odobril pogodbo, ki jo misli občina skleniti s tvrdo Locher in drug glede odstopa vodoravnih pravic potoka Kozjek.

kbd Občini Sedlo je deželni zbor dovolil 400 K podpore za popravo ceste. Ostale stroške, ki bi presegali svoto 400 K, mora plačati v zmislu deželnozbornskega sklepa občina sama iz občinske blagajne.

Iz cerkljanskega okraja.

c Županstva Cerklje, Šebrelje in Št. Viška gora je pozval deželni odbor, naj organizirajo med seboj občinsko zdravstveno službo.

c Bukovo. »Gospodarsko bralno društvo« na Bukovem priredi v nedeljo, dne 10. t. m. ob 1. uri pop. v prostorih pri »Lapanju« veselico s sledečim vzporedom: 1. Govor, v katerem bo navzočim pojasnjena naslednja točka; 2. igra »Stari in mladi«, ki jo je spisal pesnik Anton Medved v 4 dejanjih in eni spremembi, in v kateri nam lepo podaja nauk, kam privede človeka neposlušnost in neubogljivost nasproti starišem. Igra je lepa, in se bo igrala prvič pri nas v gorah; pričakovati in želeto je zato obilne udeležbe. 3. kot tretja točka je šaljivo srečkanje z mnogimi lepimi dobitki. K obilni udeležbi vabi vljudno vse bližnje in daljne sosede odbor.

Iz bovškega okraja.

b »Slov. katol. politično društvo« v Bovcu je prosilo, naj bi se uvrstil most iz Loga v Čezsočo med skladovne. Deželni odbor pa je sporočil omenjenemu društvu in županstvu Čezsoča, da se omenjeni most ne more sprejeti med skladovne, ker ne odgovarja zgradba predpisom § 2. cestnega zakona.

Iz komenskega okraja.

km Pod Komnom. Dne 29. m. m. si je ogledala komisija, obstoječa iz članov okrajnega in krajnega šolskega sveta prostor za novo šolo. Gg. dekan in župan sta izjavila, da je lega pod Komnom na novi ulici za šolo jako primerna in naj se ta prostor izbere brez ugovora. Občinarji smo edini v zahtevi, da bodi šola na zdravem in solnčnem mestu.

km Volčji grad. Naši liberalci farbarjo ljudi, da bodo stali častni občani občinno 3000 K. Povedali smo to, da bodo vedeli ljudje, s kakimi lažmi lovijo liberalci svoje kaline.

km Sveto. Na »Vseh mrtvih« dan je zapustilo več mož in mladeničev svoje, da se podajo po srečo preko morja. V Svetem se pa srečo tudi dobi, če se moli, dela in skrbi.

km S Krasa. Poljske pridelke smo za leto že spravili pod streho. Eni so bili dobri in obilni, drugi pa slabi. Bogu moramo pa biti hvaležni za to, kar nam da. Prosimo ga, naj nas tudi v bodočnosti ne zapusti!

km S Krasa. V nedeljo dne 10. t. m. bo v Komnu »orlovski« telovadni tečaj. Vršil se bode od 1.—2. in od 3.—4. ure popoldne v društveni dvorani. Vabljeni so vsi odseki. Na zdar!

km Del ceste od ceste Nabrežina-Komen čez Brje-Krajnavas do skladovne ceste proti Dutovljam spada v področje cestnega odbora sežanskega. Zato je naročil deželni odbor sežanskemu cestnemu odboru, naj sprejme na svoj račun dotični del.

Iz sežanskega okraja.

s Tatovi na Krasu. Po Krasu se kladi tolpa tatov, ki udara v cerkve, v župnišča in v druge boljše hiše. Poroča se nam, da so minule dni hoteli udreti spet v nekatere cerkve, a se jim ni posrečilo. Enako so hoteli udreti v župnišče v Rodiku, a so bili prepojeni. Orožniki, pozor na to tatinsko druhal.

s Pretresljivi cerkven rop se je izvršil v noči pred praznikom Vseh svetnikov v Povirju. V župno cerkev so vdrla tatovi, ki so v njej napravili pravi zločin. Najprej so poizkušali priti v cerkev skozi glavna vrata; ker se jim pa to ni posrečilo, so poiskovali pri manjših stranskih vratih. Jezik pri ključavnici se je upognil, vrata se odpro in tatje pridejo v cerkev. Odpro skrinjico za miloščino in vse ven pobero. Odklenejo krstni kamen in vzamejo srebrno žlico za krstitev ter obedve posodici za sv. olje s krožnikom vred, pa tudi ključ od krstnega kamna so s seboj odnesli. V zakristiji so pobrali kakih 50 prtičev, en kelih in pa kustodijo z zlato lunico. Vlomili so tudi v tabernakel, vzeli ciborij, sv. hostije pa so raztresli po tleh. Oropali so tudi monštranco skupno s presv. Rešnjim Telesom. Kaj se je zgodilo s presv. Rešnjim Telesom, se ne vé. Isto noč je bilo vlomljeno tudi v podružno cerkev v Merčah. Tam so pobrali miloščino, en kelih in tri svetilke izpred oltarjev. — Ljudstvo je nad tem bogoropnim činom silno ogorčeno in povprašuje, kdo bi bili krivci. Morebiti jih izsleda. Dosedaj se ne vé še nič gotovega.

Iz Tomaja. Gospodinjina šola v »Elizabetišču« je končala minule dni svoj četrti tečaj s prav dobrim uspehom. Učenk, ki so obiskovale to šolo je bilo v preteklem šolskem letu 20. Peti tečaj se je pričel danes 4. novembra, za katerega se je oglasilo lepo število deklet. Sicer se sprejmejo še druga dekleta, ako se oglasijo v kratkem času. — Tečaj v naši gospodinjinski šoli je celoleten in se gojenke nauče vsega potrebnega, kar mora znati dobra gospodinja. V celoletnem tečaju si gojenke pridobijo toliko, da zamorejo voditi same gospodinjstvo, velike kmetije ali tudi boljše hiše. — Stariši, ne zamudite lepe prilike. Kolikor ženska zna, toliko velja!

Iz tržiškega okraja.

tr Doberdob. Na »Vseh svetih« dan se je pri nas osnovala bratovščina Pres. Srca Jezusovega. Ljudje, stari in mladi se pridno vpisujejo. S tem smo zgradili zopet eno trdnjavo Gospodu proti hudobnemu duhu.

tr Doberdob. Zadnji »Prim. list« je objavil besedilo bolgarske bojne pesni »Šumi Marica«. »Ilustrovani tednik« pa skladbo te pesmi, katero je naš g.

Iz goriške okolice.

g Cerkevni vlom v Solkanu 4. nov. V noči od nedelje do ponedeljka so nesramni tatovi vlomili v cerkev sv. Roka na pokopališču, siloma odprli malo blagajnico in pobrali miloščino, ki so jo te dni darovali obiskovalci pokopališča in grobov. Mnogo niso dobili denarja, drugih dragocenosti pa v cerkvi ni bilo. Vendar žalostno je, da se niti cerkvam ne prizanaša.

Volitev županstva v Vrtojbi se je izvršila v ponedeljek popoldne. Za župana je bil izžreban g. Koglot Ivan mlajši iz Dol. Vrtojbe. Starešini iz Gorenje Vrtojbe in iz Bukovice so bili združeni za kandidata Ivana Lasiča, mesarja iz Gor. Vrtojbe. Starešini iz Dolnje Vrtojbe, katerih je polovica, so volili Ivana Koglota mlajšega. Ker sta dobila oba enako število glasov, je odločil žreb za poslednjega. Za podžupane so izvoljeni gg.: Angelj M r m o l j a iz Dol. Vrtojbe, K o d e r m a c Ivan iz Bukovice, M a r a ž Danjel iz Dol. Vrtojbe, L o c a t e l l i pl. Franc iz Dol. Vrtojbe, M o z e t i č Anton iz Dol. Vrtojbe, L a s i č Ivan iz Gor. Vrtojbe, M i k l u š Rafael iz Bukovice in L a s i č Franc iz Gor. Vrtojbe.

Iz Oseka. Pretečeno sredo in četrtek (t. j. 30. in 31. oktobra) so se vršile pri nas starašinstvene volitve, katere je c. kr. namestništvo v Trstu razveljavilo na pritožbo tukajšnjih liberalcev. Prodrila je na vsej črti S.L.S. s svojimi kandidati in sicer v III. razredu s 34 glasovi večine, v drugih dveh razredih pa se nasprotniki volitev niso udeležili. Agitacija nasprotnikov je bila strastna — obupna, a v kljub temu so še bolj sramotno propadli, kot pri prvih volitvah. Pod Čavnom se še vedno jasni!

Neki zlobneži so porezali po noči posestniku Fr. Bovconu 18 trt in tukajšnjemu občinskemu obhodniku, Iv. Badalič pa 120 trt. Zadnjemu kot majnemu posestniku je to zelo občutna škoda.

C. kr. namestništveni tajnik dr. Baltič, ki je vodil starašinstvene volitve v Oseku je ukazal nabiti na občinski tabli razglas, v katerem se naznanjajo občinstvu imena izvoljenih starašinov. V noči med četrtkom in petkom so pa tukajšnji Sokoli obmetali razglas popolnoma z blatom, tako da ni mogoče brati. To je olika! Pač po šakalsko!

g Iz Oseka. Tiček, ki je na sumu, da je porezal trte se nahaja pod ključem. Sramota liberalcem, da se poslužujejo takih kriminalnih sredstev, da potolažijo svojo strast in jezo.

Za zmago liberalne stranke pri občinskih volitvah se je največ trudil domači kapitalist »Rotšild« s svojim sinom. A vse zastoj. Tudi v Črničah pri obč. volitvah je poskušal svojo »moč«, a tudi tam je bilo »fuč« vse njegovo prizadevanje za zmago liberalne liste. Naša posojilnica mu je trn v peti in sicer zaradi tega, ker ne more svojih kapitalov obrestovati tako, kakor bi rad. Našega sedanjega župana ne more trpeti. Mogoče bi bil rad on. — Sicer pa še nekaj: Ali je znano neki osebi v oseškem županstvu, če je imel nekdo zastraženo svoje stanovanje od finančne straže? če je nekdo plačal mnogo kazni za neke čudne reči? če je nekdo prepisal koncesijo na drugo ime, ker se je zbal nečesa?

g Gradno. V zadnji številki »Prim. lista« se pod napisom »iz Brd« poroča: »V Višnjeviku je imel biti 27. oktobra vsakoletni običajni ples. Kaj pa so fantje namesto plesa naredili? Eni so rajši zbrali za sv. mašo, ki so jo 28. okt. na prav slovesen način imeli v Gradnem. In drugi? O nekaterih se sliši, da so šli in so v noči od nedelje na ponedeljek izruvali vse lesene križe na šlovenskem pokopališču ter jih raznesli na vse kraje...« Dopisnik tedaj pravi, da je del (eni) višnjevskih mladeničev zbral za sv. mašo, nekateri drugi (višnjevski mladeniči) pa, da so na sumu kot po-

m **Umrla je** dne 1. t. m. gospa Marija Kutin, soproga slovenskega trgovca v Gorici. Bila je društvenica »Skalnica«. Pogreb je bil v soboto popoldne. Društvo »Skalnica« se ga je udeležilo z zastavo. Dosegla je komaj 37. leto, N. p. v m.! Spoštovanemu soprogu naše sožalje!

Tajna seja goriškega mestnega sveta. Tukajšnji list »Eco del Litorale« piše v svoji sobotni številki o neki tajni seji tukajšnjega mestnega sveta, ki bi se bila vršila v ponedeljek 28. m. m. zvečer. V ti seji bi bila na dnevnem redu kot edina točka neki odlok tržaškega namestništva, s katerim bi bilo zagroženo goriškemu mestnemu svetu, da se ga razpusti, ako se ne odzove nekemu prejšnjemu odloku, v katerem je bilo govora o treh mestnih uslužbencih. V petek popoldne pa je imel mestni svet drugo tajno sejo, v kateri je bilo sklenjeno, da se odpuste iz službe trije mestni uslužbenci. — Po mestu se govori, da je dal povod vsemu temu 20. september v Vidmu, katerega dne bi se bili nahajali tam omenjeni trije uslužbenci.

m **Oskrunjevanje praznikov.** Na praznik vseh Svetih so vozili težki vozovi z državne postaje hlode v Podgoro. Turške razmere v Avstriji.

Mestni svet goriški je potrdil odlok municipija, s katerim se je odreklo »Slovenskemu sirotišču« v Gorici stavbeno dovoljenje. Proti temu sklepu se je društvo pritožilo pri deželnem odboru. Deželni odbor pa je ugodil pritožbi in razveljavil sklep mestnega sveta.

Brezsrčni soproj obsojen. Tukajšnje sodišče je obsodilo peka Ivana Scalettari-ja iz Gorice, ki je neusmiljeno ravnal s svojo ženo Marijo, jo pretepal ter sploh provzročil njeno prezgodnjo smrt, o kateri smo svoječasno poročali, na trimesečni zapor.

m »**Corriere Fiulano**« prinaša konfuzne članke, ki jih piše stari Segati. To so »bubbole, che non contano«.

Smrtni padec vojaškega zrakoplovca na Velikih Rojajh. V pond. popoldne se je dogodila na tukajšnjem vojaškem zrakoplovnem vežbališču strašna nesreča s smrtnim izidom. Nadporočnik Aristid pl. Petrovič se je hotel po nekem vzletu v aeroplanu spustiti na Velikih Rojajh na tla. Ko je bil kakih 60—70 m nad zemljo, pa se je motor iz nezanih vzrokov ustavil in zrakoplov je začel z veliko naglostjo padati. Zrakoplov je padel s tako silo na zemljo, da se je zaril vanjo. Zrakoplovca pa je vrglo iz aparata na zemljo, kjer je obležal nezavesten. Prvo pomoč mu je podal vojaški zdravnik, ki je konstatiral, da si je ponesrečenec razbil lobanjo. Prepeljali ga v vojaško bolnišnico, kjer je prišel okolo poludne še enkrat za malo časa k zavesti. Takrat so zdravniki imeli še malo upanja, da bo še mogoče rešiti mlado življenje. Toda zvečer je nadporočnik pl. Petrovič izdahnil. Ponesrečeni zrakoplovec je bil komaj pet dni pri zrakoplovnem oddelku in je baje še-le v drugič vzletel. — Pogreb je bil danes ob 3. uri pop.

m **Goriško vinarsko društvo** je imelo v minulem letu prometa za 230.990 K 56 v. Društvo je končalo svoje upravno leto s čistim dobičkom 26 K 79 v. Rezervni zaklad znaša 757 K 8 v. Po premenjenih pravilih znaša vsek delež odslej 40 K in ne več 20 K.

Žepni tatovi se sedaj klatijo po Gorici. V soboto so izmaknili nekemu gosposu listnico, v kateri je bilo 200 K.

m **Kulige Družbe sv. Mohorja** za leto 1913 za mesto goriško so došle. Vsi častiti društveniki so uljudno naprošeni, da pridejo čim prej po nje in da plačajo ob tej priliki udnino za prihodnje leto, da s tem prihranijo poverjeniku mnogo truda.

vsako leto na dan sv. Jušta v ti cerkvi zadela kap cerkvenega ključarja in primarja v tržaški civilni bolnišnici dr. Lorenzutti-ja. Prenesli so ga nezavestnega v zakristijo, kjer je kmalu potem umrl.

Pravda zaradi 19 K, pravdarskih stroškov 439 K. Državno sodišče je dne 18. oktobra obravnavalo neki sporen slučaj med dunajsko bolniško blagajno in nižjeavstrijskim deželnim odborom. Šlo se je samo za 19 K. Bolniška blagajna je tožbo izgubila in mora plačati 439 K stroškov.

Slovenska šola v Ameriki. Kakor iz Amerike poroča neki prijatelj našemu listu, zidajo v Clevelandu, Ohio, slovensko šolo sv. Vida. Letos se je vpisalo v slovenski šolski pouk 700 otrok, tako da jim prostora nedostaje.

Igranje v ogrski izredni letoriji je prepovedano. Znano je, da ogrski kolektanti skušajo z vsemi sredstvi spečati srečke ogrske razredne loterije tudi pri nas in se v dosego svojega namena poslužujejo celo zavirkov z napačnimi naslovi. Občinstvo se svari pred nakupom omenjenih srečk. Neprijetne posledice protipostavne nabave teh srečk so, kar je bilo že večkrat objavljeno, da se srečke zaplenijo, morebitni dobitki zapadejo v korist države, poleg tega pa mnoga zamudna pota ter občutljive denarne kazni. Zatorej ne naročajte srečk ogrske razredneloterije, ako jih pa dobite brez naročila, uničite ali pa izročite jih finančni oblasti.

Vinska poskušnja s telefonom. Neki švicarski učenjak je napravil kemičen poskus, ki se bo marsikomu zdel malo čuden, a je vendar resničen in tudi znanstveno podprt. S telefonom se da namreč prav dobro dognati, ali je vino pristno ali ne. Omenjeni švicarski učenjak je napravil namreč sledeči poskus, ki se je izborno obnesel. Vzel je posodo vina in napeljal električni tok iz telefona v posodo, tako da je šel tok iz ene postaje v drugo skozi vinsko tekočino. Nato je poskusil po telefonu govoriti. Vino pristno je dober električen prevodnik in toka ne moti čisto nič. Ako ima pa vino kake dodane primesi je popolnoma nemogoče govoriti, ker te primesi motijo električni tok.

Dragocena ponudba Slovenske Straže! Proti mesečnim obrokom po 4 krome 75 vinarjev vsakdo dobi turško srečko, s katero že po vplačilu prvega obroka zamore zadeti dne 1. decembra t. l. glavni dobiček čistih 400.000 frankov. Turške srečke igrajo še do l. 1874. imajo vsako leto šest žrebanj in mora biti vsaka srečka izžrebana. Vplačani mesečni obroki tedaj niso zgubljeni, marveč mora vsak lastnik turške srečke zadeti vsaj najmanjši dobiček, ki znaša 400 frankov. Komur pa se turška srečka zdi predraga, zamore dobiti na mesečne obroke druge cenejše srečke, ki istotako igrajo še dolgo vrsto let in imajo vsako leto za več 100.000 kron glavnih dobitkov. Pojasnila daje in naročila sprejema za Slovensko Stražo g. Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg 19.

Mestne novice.

m **Shod društva »Skalnica«.** V nedeljo so se zbrale v cerkvi sv. Ivana društvenice »Skalnica« v prav ogromnem številu. Najprej so imele uro molitve, potem je bil primeren govor. Na koncu je ženski pevski zbor zapel dve krasni Marijini pesni. S tem shodom se je društvo poživilo, kar je dokazal obilnem pristop novih društvenic.

m **Ceste v goriškem mestu** so v slabem stanju. Pritožbe proti magistratu so splošne. Te dni je tudi list »L' Eco del Litorale« povzdignil glas proti nemarnosti goriškega magistrata v tem oziru. V časih je po cestah toliko blata, da bi lahko z njim pognojil eno njivo.

V ta namen se smatra potrebnim, da bi občine bolje organizirale trgovino z mesom in pa prodajanje mesa na drobno. C. kr. vlada priporoča, da bi občinske uprave upoštevale pravilnik, ki ga je izdal magistrat mesta dunajskega, glede prostega prodajanja govedine na odprtih tržnih prostorih, po ulicah in trgih.

Ta pravilnik določa, da se oddajajo stalna mesta za prosto prodajanje govejega mesa samo po tisti najvišji ceni, ki jo določi oblast; na ta način se doseže prava regulacija glede mesnih cen.

Z ozirom na ugodne uspehe, ki jih je doseglo mesto dunajsko s to novo odredbo, priporoča c. kr. vlada občinskim zastopom, da uvedejo slične ukrepe, če ne povsod, vsaj v večjih občinah.

Deželni odbor priporoča od svoje strani vsem večjim županstvom, da upoštevajo z vso resnostjo navedeno postopanje; o korakih, ki jih županstva napravijo v tem pogledu, naj poročajo čimprej deželnemu odboru.

Odlilkovanje. Nj. Veličanstvo cesar je podelil predsedniku kranjske kmetijske družbe, državnemu poslancu g. Fr. Povšet u komturni križec Fran-Josipovega reda.

Deželna zavarovalnica za govejo živino na Goriškem je štela koncem septembra t. l. 106 podružnic. Zavarovanih je bilo 8072 kmetov za 22.981 glav goveje živine v znesku K 8,328.560. Število ponesrečb je bilo do konca septembra 455.

Za furlanske kolone. — Svoto 1000 K, ki jo je dovolil deželni zbor za furlanske kolone, bo deželni odbor porabil za nakup semenskega krompirja, ki se bo razdelil med potrebne kolone in podkolone po znižani ceni v l. 1913.

Črnagorska himna, ki jo je zložil pesnik J. Sundečić, se glasi:

1.

Ubavni nam Črni Gori
S ponositim brdami,
Otačbini, ki nas dvori,
Koju našim miščami
Mi branimo i držimo
Preziruči nevolju —
Dobri Bože, vsi t' molimo
Živi kralja Nikolu!

2.

Zdravo srečna, močna, slavna,
Občem vragu na užas —
Vrlim precim u svem ravna
Svom narodu na okras.
Dobrim blaga, zlijem stroga —
Krsta, doma, slobode
Zaščitnika revnostnoga
Hrani nam ga, Gospode!

3.

Od kovarstva i napasti
Čuvaj neg i njegov dom,
Koji snuje njem propasti,
Neka bude propast on.
A koji mu vjeru krši
Pravda tog ukrotila,
Krijepki Bože vse rasprši,
Kar na nj zloba rotila.

4.

Kud on s nama, svud mi ž njime
Krv smo lijevat gotovi,
Za nj, za vjeru našu, ime
I za braću u okovi.
Temu čemo svetu dugu
Odzivat se vsaki čas.
Bože svedj nam bod u krugu,
Blagoslovi neg i nas!

Avstrijska šola v Carigradu. Avstrijska šola, ki se nahaja v Peri bliza a. o. poslaništva je ustavila pouk ter so prostori na razpolago poslaništvu, da jih porabi kot stanovanje za kolonijo, ako bi razmere v Carigradu postale take, da ne bi bili ljudje varni življenja in imetja.

Smrt v cerkvi. V soboto je v tržaški cerkvi sv. Jušta malo pred začetkom pontifikalne sv. maše, ki se daruje

učitelj Kubik priredil za godbo. Dne 3. t. m. jo je tudi naša godba zaigrala in s tem smo pokazali sočustvovanje z našimi krvnimi sorodniki, ki se daleč od nas vojskujejo za sveto stvar!

Iz korminskega okraja.

kr **Umrl je** v Krminu dne 6. t. m. preč. g. Ivan Blasutich, kaplan pri tamkajšnjih sestrah redovnicah.

kr **Županstvo v Kožbani** je vzdrževalo del poti od mosta pri Peternelu do mosta v Podbelem. Sedaj pa se je ugotovilo, da spada ta del poti v področje županstva v Kojškem. Deželni odbor je pozval obe županstvi, naj uredijo meje bož vprašanje glede vzdrževanja te poti v bodoče.

Za kratek čas.

V gorski vasi, kjer so imeli samo poštno nabiralnico, je padel po noči sneg. Občinski sluga je nesel zjutraj »malho« v dolino k državni cesti, kjer je bil poštni urad. Ko se je vrnil domu, so ga prašali: »Ali je sneg daleč do- li za-

padel, ali je celo do li do vode?« »E, kaj do li do vode, še celo po drugi strani navzgor!« odgovori muhasti sluga.

Alojzije Gril, mizarski mojster

v št. Andrežu pri Gorici št. 81

priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo dobro urejeno mizarsko delavnico in zalogo pohištva. Kdor želi kupiti po ceni, naj se obrne do te tvrdke. Sprejme tudi naročila po vzorcih. Plačevanje se do- voljuje tudi na obroke.

Štev. 3170

E

Razglas.

Naznanja se, da

javna dražba

zastavil III. četrtletja, t. j. mesecev julija, avgusta in septembra 1912

začne v

poned., 2. decembra 1912,

ter se bo nadaljevala naslednje delavnice in sicer četrtke in po- nedeljke od 9. ure zjutraj do 1. popoldne.

Dne 4., 7., 11., 14. in 18. decembra bodo od 10. do 12. ure predpoludne v dražbeni dvorani na ogled sl. občinstvu dragocena zastavila, ki se prodajo na naslednji dražbi.

V Gorici, 23. oktobra 1912.

Od ravnateljstva zastavljalnice.

Slovenska mesnica

ulica Treh Kraljev 16
(Via Tre Re 16) pri kavarni Dogana

Podpisani priporočam slavnemu občinstvu svojo mesnico prve vrste. — Velika izbira jančjega, telečjega in govejega mesa in svinjine in na izbero usakovrste divjaščine. Cene zmerne brez konkurence. Pričakujem obilo odjemalcev. Na željo odjemalcev se dostavlja meso na dom.

Se spoštovanjem

Andrej Franđolič.
mesar

Vsi, ki ste skrbni možje in očetje!

All hočete vsaj 10 vinarjev na teden žrtvovati za svojo oziroma za pri- bodnost svojih otrok? Potem pišite „Slovenski Straži“ v Ljubljani po knji- žico gosp. župniku HASEJA o **ljudskem zavarovanju**, ki se vsakomur dopošlje popolnoma zastonj.

PROSTOVOLJNA DRAŽBA.

V Šturijah hiš. št. 3 pri Ajdovščini se prodaja na javni dražbi v nedeljo dne 10. nov. in potem vse naslednje dni o- bleka, mobilija, raznovrstna hišna oprava in druga drobnina po pokojnem J. DeFranceschi-ju.

Srečke v korist Slovenski Straži.

Niti turška vojska ne more vzeti 400.000 frankov katere bo dobil tisti, ki bo dne 1. decembra 1912 pri žrebanju turških srečk zadel glavni do- bitek! Mesečni obrok samo 4 K 75 v.

izvanredno ugodna ponudba!

Skupina 4 srečk brez turške srečke z glavnimi dobitki več 100000 kron in 11 žrebanji vsako leto proti 46 meseč- nim obrokom po samo 5 K 50 v. Po- jasnila daje in naročila sprejema za Slovensko Stražo g. Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg 19.

Odlikovana pekarija
in sladlčarna
K. Draščik
v Gorici na Kornu
(v lastni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmanoe in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali orig. buteljkah. Pri- poroča se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

Trgovina z usnjem

Kapucinska ulica št. 2 „pri Lizi“.

Kerse za obutev mnogo denarja potrosi, pri- poročam podpisani slavnemu občinstvu v mestu in na deželi nakupiti usnje, nadplate in podplate od najboljših strojarj, s katerimi jaz lahko po zmerih cenah postrežem z vsemi črevljarskimi potrebščinami. V zalogi imam tudi za uprego živali, vajeti, jermene (delvestre goži, uzde in štrange.) — Priporočam se slavnemu občinstvu za obilen poset.

JOSIP MARUŠIČ, trgovec.

Očala vsake vrste natančno po zdravniških pred- pisih in brez, kakor tudi tlakomere, toplo- mere, kompase, različne mere za vino, mleko in žganje itd. Vse po najnižjih cenah pri tvrdki

Aleksander Ambrožič,

urar in trgovec z zlatino in srebrnino in optič- nimi predmeti.
GORICA, GOSPOSKA ULICA št. 16.
(Prej Korso Verdi 26.)

ODLIKOVANA PEKARNA

JAKIN
Gorica, via Formica

•• priporoča za odjemanje raznega peciva navad- nega in najfinejšega. Pecivo je najboljšje. Priporočam se cenj. odjemalcem za obilen poset. S spoštovanjem E. Jakin

Sukno

za moške in volneno za ženske obleke, zadnje mode razpošilja najceneje Jugoslov. razpošiljalna

R. Stermecki v Celju št. 304
„Vzorci in cenik čez 1000 stvari — z slikami poštne prosto.“

JOSIP TERPIN
naslednik Antoa Potatzky
v Gorici na sredi Raštela štov. 7.
Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovanje nirnberškega in drobnega blaga, ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine za pisarne, kadilce in popotnike. Najboljše šivanke in ši- valne stroje; potrebščine za krojače in črevljarje. — Svetinjice, rožni venci in mašne knjige.

Hišna obuvala za zimske in letne čase.

Raznovrste semena, trave in detelje.

Najboljše preskrbljena zaloga za kra- marje, krošnjarje, prodajalce po sej- mih in trgih na deželi.
P. n. g. pričakujem obilnih odjemalcev.

Svoji k svojim!

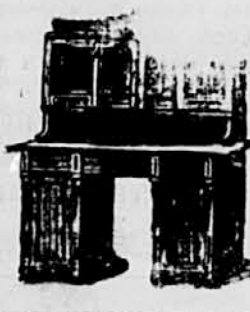
Podpisani slovenski brivec v Go- ricol Gospodska ulica št. 1 se priporoča sl. slovenskemu občinstvu iz mesta in z dežele za obilen obisk. Postrežba točna in strogo snažna. Brije in striže tudi na mesečno odplačevanje. Na zahtevo brije in striže na domu. V zalogi ima razne toaletne potrebščine po zmeri ce- ni. Prevzema vsa lasničarska dela ter kupuje ženske lase po 12 K in naprej kilogram.

Franc Novak,
Gospodska ulica, št. 1.

Odlikovana mizarska delavnica s stro- jevim obratom

ANT. ČERNIGOJ

Gorica Tržaška ul. št. 18.

Zaloga pohištva iz lastne delavnice. Izdeluje cerkvena dela, spovednice, klopi, okvirje, klečalnice itd. Vsakovrstna dela za stavbe.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

MIHAEL TURK

GORICA na Kornu štov. 6, GORICA
priporoča slavnemu občinstvu svojo BRIVNICO. Zagotavlja točno postrežbo. Sprejema naročila za maskiranje po zmerih cenah.

JOSIP CULOT

v Raštelju št. 2—25 v Gorici.

Velika zaloga vsakovrstnih igrač, okraskov za božično drevesce in punček za igračo.

Razpela iz kovine in lesa, rožni venci, podobice, rokavice iz volne in sušna, moške in ženske no- govice, črevlje in kape za zimsko sezono; zaloga drobnarije za kramarje na drobno in debelo, kipi, in svetniki iz porcelana, kovčki, pipe, ustniki cevi itd. itd. itd.

Domača tvrdka

Ivančič & Kurinčič

GORICA

Gospodska ul. 11. (sedaj G. Carducci.)
se priporoča pri nakupu Jesenskega in zimskega blaga za ženske in moške obleke

Pozor!

Velika izbira vseh potreb- ščin za šolska in druga ročna dela, vezenje itd. Krasni okraski za damske obleke, kakor vse po- trebščine za šivilje in krojače.
Dežniki v veliki izbiri.

Pozor!

Otvoritev nove trgovine

v Komnu pri mlinu dne 10. novembra t. l.

Usojam si slavnemu občinstvu uljudno naznaniti, da bodem ot- voril v občeznani hiši pri mlinu v Komnu

TRGOVINO z manufakturnim in galanterijskim blagom, na kar opozarjam cenjene odjemalce, da si pred nakupom raznega zimskega blaga mojo veliko zalogo natančno ogledajo. Nihče naj ne zamudi ugodne prilike si nabaviti za zimo sveže in trpežno blago. Vse potrebščine za gg. šivilje in krojače s po- sebnim popustom. — Za mnogobrojni obisk se priporočam s spoštovanjem

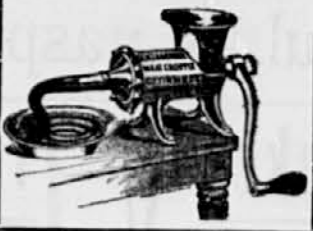
Jak. Špan.

Najboljše stroje za meso rezati klobase delati

pečl, stediine, vlike kotle in vse železne stroke

spadajoče predmete le pri naši tvrdki

Pinter & Lenard trgovina z železno GORICA, Raštelj 7-9.

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici
registrovana zadruga z omejeno zavezo

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji
kmetijskih pridelkov.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici,
TEKALIŠČE JOS. VERDI ŠT. 32.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

dne 31. oktobra.

Trst 75, 36, 40, 14, 79.

Vino, motno, zavreto se popravi kakor
tudi odzame se prevelika množina
kisline vinskemu moštu ali vinu.
Vzorec prinesiti ali poslati. Naslov pové
upravištvo „Primorskega Lista“ Semeniška
ulica 16, II. nadstropje.

Kdor hoče imeti pristno angleško blago za
obleke, naj se obrne na krojaškega mojstra
Antona Krušič, Gorica
Tekališče Franca Josipa št. 39 ali pa
na Tržaški ulici št. 16.

Se priporočam velečastnim duhovnikom in
drugim cenj. odjemalcem v mestu in na deželi,
ker izdelujem vsakovrstne obleke od najfineše
vrste do navadne, za vsaki stan in za vsak
letni čas.

Uzorci na raspolago.

Lekarna Cristofolletti v Gorici na Travniku.

OLIO di FEGATO
DI MERLUZZO
PRIMA PESCA

Trskino (štokfšero) jetrno olje.
Posebno sredstvo proti pralim bo-
leznim in splošni telesni slabosti.
Izvrna steklenica tega olja na
ravnomeno barvo po K 1-40, bele
barve K 2.

Trskino železnato jetrno olje.
Raba tega olja je posebno pri-
poročljiva otrokom in dečkom,
ki so nervozni in nežne narave.

Trskino jetrno olje se železnim jodecem.

S tem oljem se ozdravijo v kratkem času s gotovostjo vse kostne bolezni, žlezni otroki, golše, malokrnost itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegijske, preliče se vedno v mojem kem. laboratoriju
predno se napolnjuje steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim št. odjemalcem glede čistote in stalne
spoznanosti za zdravljenje.

Cristofollettijeva pijača iz kine in železa.

Najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskinim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

VIKTOR TOFFOLI -- GORICA

prva zaloga oljkovega olja

Via Teatro 16. — Via Seminario 10.

Oljkino olje, pripeljano naravnost iz Istre, Dalmacije, Valone, Bari, Lucca, Nizza, Oneglia.

Cene so sledeče:

Jedilno olje	1/2	litra	vinarjev	52	1.04
Namizno olje	1/2	"	"	56	1.12
Istrsko-oljkino olje	1/2	"	"	60	1.20
Valona	1/2	"	"	64	1.28
Bari	1/2	"	"	70	1.40
Oneglia	1/2	"	"	80	1.60
Lucca, Nizza	1/2	"	"	1-	2.-

Sprejema naročila ter pošilja franko na dom, kakor tudi na dežele in izven države.

Največjo zalogo pohištva za Goriško z lastnimi delavnicami za mi-
zarsko in tapetarsko stroko ima

A. Breščak - Gorica

Gosposka ulica št. 14 (v lastni hiši).

Velika izbera raznovrstnih žimnic, vložkov, ogledal, slik, stolov in vsega, kar spada
h hišni upravi. Glede cen konkuriram lahko vsakemu, ker prodajam blago iz
lastnih delavnic.

Za mnogobrojna naročila se toplo priporočam

ANTON BREŠČAK.

Podružnica „Ljubljanske kreditne banke“ V GORICI

Delniška glavnica K 8.000.000.

Centrala v Ljubljani.

— Rezervni zaklad K 800.000. —

PODRUŽNICE: Celje, Celovec, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

Izdajatelj in odgovorni urednik J. Vimpolšek v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ v Gorici (odgov. L. Lukežič.

„CENTRALNA POSOJILNICA“

REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO

V GORICI

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2%. Daje članom poso-
jila na vknjižbo po 5 1/2%, na menice po 6%, na me-
sečno odplačevanje, ki znaša mesečno 2 K za vsakih
100 K. Rentni davek plačuje posojilnica sama.
Zadružni urad je v lastni hiši **Corso Glus. Verdi**
št. 32, I. nad. — Uradne ure vsak dan razun nedelj
in praznikov od 8. ure zjutraj do 1. popoldne.

ODBOR.

TVRDKA O. ZAJEC

trgovina z železjem v Gorici

v hiši „Goriške ljudske posojilnice“ (prej krojaška zadruga).

Priporoča bogato zalogo železa, pločevine vsakovrstnega kovanja za pohištvo in
stavbeno mizarsko, kovaško, kleparsko, klesarsko orodje, straniščne naprave in
upeljave, strešna okna, traverze, cement, svinčene in železne cevi in pumpe, žico,
žična ograja, razno kmetijsko orodje, štedilnike, peči, kuhinska in hišna oprava.
Postrežba točna, domača in cene konkurenčne.

Prosimo zahtevati listke blagajne radi kontrole.

J. MEDVED GORICA

priporoča najtoplejše svoje obširno podjetje
zgotovljenih oblekah, čevljev in klobukih. —
Princip trgovine: Stroga solidnost, stalne cene.

Kje se kupi dobro in po
ceni blago na meter?

C. kr. priv. kroji

Strokovna krojačnica za izdelovanje oblek vsakega stanu, po najnovejšem kroju.
Največja zaloga blaga in gotovih oblek.

Podpisani priporoča sl. občinstvu, da si ogleda mojo bogato zalogo. Prepriča
naj se vsakdo sam, da vdobi edino v moji trgovini dobro in najceneje blago na meter,
kakor tudi gotove obleke za gospode, dečke in otroke.

M. POVERAJ

Gorica — Travnik št. 5 — Gorica

Kje se kupi in dobro
najceneje gotovo obleko?

Velika izbira čevljev

za moške, ženske in otroke
J. Drufovka - Gorica
Gosposka ul. 3, nasproti Monta.